

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Pc/23/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818202782
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8818202782.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd vo Vranove nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v právnej veci navrhovateľa: F. R. A., S.. XX.X.XXXX, N. M. M. XXX/XX, A. S. N., zastúpený L. R., S.. X.X.XXXX, N. M. M. XXX/XX, A. S. N. proti odporcovi - otcovi navrhovateľa: Š. A., S.. XX.X.XXXX, N. M. Ž.U. XXXX/X, Z., o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, t a k t o

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou spisovej značky 8P/17/2015-13 zo dňa 21.5.2015 vo výroku o výživnom pre navrhovateľa F. R. A., narodeného XX.X.XXXX tak, že toto výživné zo strany otca navrhovateľa Š. A., narodeného XX.X.XXXX zvyšuje zo sumy 50 eur na sumu 100 eur mesačne, počnúc dňom 10.10.2018, ktoré výživné je odporca - otec navrhovateľa povinný uhrádzať navrhovateľovi do 15-teho dňa toho, ktorého mesiaca k rukám navrhovateľa.

V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľa zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd zmenil výšku výživného určenú rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 8P/17/2015-13 zo dňa 21.5.2015 a to tak, že odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľovi sumou 250 eur mesačne vždy do 25 dňa v mesiaci, vopred k rukám navrhovateľa, počnúc dňom podania návrhu. Zameškané výživné za obdobie od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku je povinný splácať k rukám navrhovateľa v splátkach po 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným. Navrhovateľ žiadal náhradu trov konania.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 4C/8P/17/2015-13 zo dňa 21.5.2015, bol odporca zaviazaný prispievať navrhovateľovi na výživu sumou 50,- eur. Navrhovateľ žiadal odporcu, aby mu skončení štvrtého ročníka hradil vyššie výživné, ten to však odmietol s odôvodnením, že potrebuje platiť nájom a poplatky za byt. Navrhovateľ nemá žiadny iný príjem ani majetok. Matka mu zabezpečuje stravu, ubytovanie, vreckové. Výdavky na cestovné navrhovateľa predstavujú 30,- eur mesačne, na študijné materiály a pomôcky 50,- eur mesačne. Ďalšie výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby, voľnočasové aktivity, internet, telefón elektrina, nájom, plyn, vývoz odpadu predstavujú v súhrne približne 200,- eur. Zároveň bude mať výdavky s prípravou stužkovej slávnosti. Popri škole nemá možnosť brigádnicke si zarábať, nakoľko má predmety rozložené do celého týždňa a voľný čas venuje príprave na maturitnú skúšku.

3. Odporca - otec navrhovateľa uviedol, že v minulosti uhrádzal navrhovateľovi aj vyššie výživné, pokiaľ to bolo v jeho možnostiach a schopnostiach, v súčasnosti mu uhrádza sumu 100 eur mesačne, viac

nie je v jeho aktuálnych možnostiach. Súhlasil s návrh navrhovateľa v rozsahu zvýšenia výživného na sumu 100,- eur mesačne.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s vyžiadanými a účastníkmi predloženými listinnými dôkazmi, a to odpoveďami na lustráciu v Sociálnej poisťovni týkajúcej sa účastníkov, správou Úradu práce Vranov nad Topľou z 29.1.2019, správou Sociálnej poisťovne zo dňa 30.1.2019, správou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice z 29.1.2019, správou Sociálnej poisťovne pobočka Košice zo dňa 4.2.2019. Ďalej súd oboznámil listinné dôkazy, ktoré boli predložené navrhovateľom, a to originál rodného listu navrhovateľa, potvrdenie o návšteve školy zo dňa 4.2.2019, faktúru zo dňa 8.8.2018, príjmový doklad pre L. A. z 25.6.2018, potvrdenie o návšteve zo dňa 4.2.2019, potvrdenie o výplate dôchodku zo 4.2.2019, poštový poukaz na 10,90 eur pre EK Permagnet s.r.o., cestovné lístky za cesty autobusom na trase Giraltovce - Hanušovce nad Topľou a späť, pokladničné doklady z lekárne Afrodita a lekárne Kamilka v Hanušovciach nad Topľou. Ďalej súd oboznámil odporcom predložené Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia z 29.11.2018, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia zo dňa 30.11.2017, platobný doklad SIPO II za obdobie február 2019, na úhradu sumy 34,49 eur, predpis mesačnej zálohovej platby za užívanie bytu platný od 1.10.2018 spoločnosti Byty servis spol. s.r.o. Košice, vystavený dňa 26.9.2018, odporcom predložené poštové poukazy, kde ako odosielateľ je uvedený odporca a ako adresát L. R., zo dňa 19.1.2016 z 22.2.2016, 16.3.2016, z 19.4.2016, z 19.5.2016, ako aj 23.6.2016, z 27.7.2016, z 26.8.2016, z 27.9.2016, z 26.10.2016, z 24.11.2016, z 19.12.2016, poštové poukazy, kde ako odosielateľ je uvedený odporca, ako adresát L. R., a to za obdobie 23.1.2017, z 21.2.2017, z 24.3.2017, z 26.4.2017, z 24.5.2017, z 27.6.2017, z 24.7.2017, z 21.8.2017, z 26.9.2017, z 16.10.2017, z 10.11.2017, ako aj 7.12.2017, poštové poukazy, kde ako odosielateľ je uvedený odporca, ako adresát L. R., zo dňa 24.9.2018, z 16.8.2018, z 10.7.2018, z 12.6.2018, z 14.5.2018, z 9.4.2018, z 19.3.2018, z 12.2.2018, z 15.1.2018, poštové poukazy predložené odporcom, kde ako odosielateľ je uvedený odporca a ako adresát navrhovateľ za obdobie 15.10.2018 z 26.11.2018, 12.12.2018 a 4.1.2019, vylúčením účastníkov a zistil tento skutkový stav:

5. Z rodného listu navrhovateľa vyplýva, že navrhovateľ sa narodil dňa 19.8.2000, ide rodný list vydaný Mestom Hanušovce nad Topľou, Matričným úradom dňa 5.2.2019, pričom ako otec navrhovateľa je uvedený Š. A., nar. XX.X.XXXX a ako matka S. L. R., nar. X.X.XXXX.

6. Z potvrdenia o návšteve školy zo dňa 4.2.2019 vyplýva, že navrhovateľ je v školskom roku 2018/2019 študentom dennej formy štúdia na Gymnáziu v Giraltovciach, Dukelská 30, 087 20 Giraltovce, je žiakom 4.A triedy. Z potvrdenia zo dňa 4.2.2019 je zrejmé, že navrhovateľ nie je poberateľom sociálneho ani prospechového štipendia.

7. Zo správy Úradu práce Sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, zo dňa 29.1.2019 vyplýva, že navrhovateľ nepoberá z úradu žiadne dávky ani príspevky.

8. Zo správy Úradu práce Sociálnych vecí a rodiny Košice, zo dňa 29.1.2019 vyplýva, že odporca nepoberá z úradu žiadne dávky ani príspevky.

9. Z odpovede na lustráciu v registri Sociálnej poisťovne je zrejmé, že odporca je poberateľ starobného dôchodku v sume 377,80 eur mesačne.

10. Z odpovede na lustráciu v registri Sociálnej poisťovne je zrejmé, že vymeriavací základ navrhovateľa na základe dohody o brigádnickej práci študentov bol v novembri 2011 137,20 eur a v decembri 2018 v sume 123,20 eur.

11. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 31.1.2019 je zrejmé, že navrhovateľ nie je poberateľom dávky v nezamestnanosti, nemocenskej dávky ani dôchodkovej dávky, je evidovaný v registri poisťencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia vedenom Sociálnou poisťovňou na základe dohody o brigádnickej práci študenta od 1.11.2018 u zamestnávateľa sales field force, s.r.o., J. Murgaša 46, Prievidza.

12. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 4.2.2019 je zrejmé, že odporca poberá predčasný starobný dôchodok v sume 377,80 eur mesačne.

13. Z odporcom predloženého platobného dokladu SIPO II za obdobie február 2019 je zrejماً úhrada zálohovej platby za plyn a elektrinu v sume 34,49 eur .

14. Z predpisu mesačnej zálohovej platby za užívanie bytu platného od 1.10.2018 spoločnosti Byty servis spol. s.r.o. Košice, ktorý bol vystavený 26.9.2018, je zrejماً mesačná zálohová platba odporcu za byt v sumu 119,03 eur.

15. Z odporcom predložených poštových poukazov, kde ako odosielateľ je uvedený odporca a ako adresát L. R., zo dňa 19.1.2016 z 22.2.2016, 16.3.2016, z 19.4.2016, z 19.5.2016, ako aj 23.6.2016, z 27.7.2016, z 26.8.2016, z 27.9.2016, z 26.10.2016, z 24.11.2016, z 19.12.2016, poštových poukazov, kde ako odosielateľ je uvedený odporca, ako adresát L. R., zo dňa 23.1.2017, z 21.2.2017, z 24.3.2017, z 26.4.2017, z 24.5.2017, z 27.6.2017, z 24.7.2017, z 21.8.2017, z 26.9.2017, z 16.10.2017, z 10.11.2017, z 7.12.2017, poštových poukazov, kde ako odosielateľ je uvedený odporca, ako adresát L. R., zo dňa 24.9.2018, z 16.8.2018, z 10.7.2018, z 12.6.2018, z 14.5.2018, z 9.4.2018, z 19.3.2018, z 12.2.2018, z 15.1.2018, poštových poukazov, kde ako odosielateľ je uvedený odporca a ako adresát navrhovateľ zo dňa 15.10.2018 z 26.11.2018, 12.12.2018 a 4.1.2019, je zrejماً, že odporca v uvedenom období prispieval na výživu navrhovateľa v sumách po 100 eur mesačne, v auguste 2017 v sume 150,- eur, vo februári 2016 v sume 50,- eur, v januári až auguste 2018 po 150,- eur mesačne, v decembri 2018, uhradil sumu 200 eur.

16. Z navrhovateľom predložených cestovných lístkov za cesty autobusom na trase Giraltovce - Hanušovce nad Topľou a späť je zrejماً, že cestovné za jednosmernú cestu predstavuje sumu 0,60 eur bez prestupu a 1,- euro s prestupom.

17. Z dokladov predložených zástupkyňou navrhovateľa je zrejماً, že pokiaľ ide o platby za bývanie, za nájom uhrádza mesačne sumu 140 eur, pre bytové družstvo, ako to vyplýva z kópie potvrdenky č. 6775434 o úhrade za dva mesiace, na sumu 280 eur. Podľa dokladu SIPO II za plyn a za elektrinu uhradila sumu 40,20 eur za obdobie január 2019.

18. Podľa rozhodnutia č. 851 Mesta Hanušovce nad Topľou, o ročných úhradách za odpad, tieto predstavujú sumu 30 eur, teda dvakrát po 12 eur, za dve osoby a raz po 6 eur, čo je poplatok za osobu nad 65 rokov.

19. Podľa faktúry č. 8226267871, v januári 2019 uhradila zástupkyňa navrhovateľa platbu za internet v sume 22 eur mesačne.

20. Zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že navrhovateľ začal brigádovať z toho dôvodu, že si chce sám uhrádzať niektoré výdavky, napríklad si dobíja kredit, tak isto má záujem o hudbu, preto navštevuje, hudobné festivaly, kde je potrebné uhrádzať vstupné a toto si uhrádza z peňazí, ktoré si sám zarobí. Pokiaľ ide o výdavky na stravu, navrhovateľ obeduje doma, stravu musí zabezpečiť matka. Pokiaľ ide o oblečenie, musí si kupovať nadrozmerné veľkosti, nemôže kupovať v čínskych obchodoch, ale v predajniach, kde tieto nadrozmerné veľkosti sú k dispozícii. V súvislosti s maturitou a stužkou slávnosťou bolo mu potrebné dať ušit' oblek, pričom ušitie obleku stálo 600 eur. Pokiaľ ide o iné bežné výdavky na ošatenie, odhaduje to zástupkyňa navrhovateľa na sumu okolo 1000 eur, na iné bežné ošatenie. Výnimočné výdavky mal navrhovateľ preto, nakoľko na stužkovú slávnosť bolo potrebné uhradiť sumu 200 eur. Navrhovateľ mal zlomenú vretennú kosť, niekedy v roku 2009, prekonal tri operácie, nakoľko má stále s rukou problémy, čaká ho ďalšia operácia, pravidelne navštevuje v tejto súvislosti ambulanciu v Košiciach. Raz za rok navštevuje traumatológiu v Košiciach. Pokiaľ ide o ďalšie ochorenie, je to vysoký krvný tlak, bol odporúčaný aj na kardiologické vyšetrenie, zatiaľ sa lieči len ambulantne, zároveň chodí na endokrinologické vyšetrenia do Prešova, nakoľko pribral, má zvýšenú váhu, tak sa rieši aj tento problém. Výdavky na lieky môžu predstavovať sumu okolo 20 eur mesačne, no v súvislosti s tým, že si musel upraviť stravovací režim, musí jesť veľa zeleniny a ovocia, dochádza preto k zvýšeným výdavkom na jeho stravovanie. Matka navrhovateľa je invalidná dôchodkyňa, jej príjem predstavuje zhruba sumu okolo sumu 500 eur v čistom, žijú v byte spoločne so starou matkou navrhovateľa, pričom náklady na byt uhrádzajú tak, že každé dva mesiace uhrádza zástupkyňa navrhovateľa s navrhovateľom a každý tretí mesiac uhrádza náklady jej matka. Navrhovateľ je vlastníkom osobného motorového vozidla, ktorý dostal darom od krstnej na narodeniny, predmetné vozidlo bolo zakúpené za sumu 2600,- eur. Matka navrhovateľa má problémy, jednak okrem očného ochorenia, tak isto s tlakom, problémy so srdcom,

s krčnou chrbticou, navštevuje neurológa, alergologickú ambulanciu, mesačne jednoznačne na očné kvapky musí minúť sumu okolo 40 až 50 eur a ďalšie výdavky má aj v súvislosti s liekmi na tlak, cholesterol, cievy. Uplynulý mesiac minula na lieky celkovo sumu 70 eur.

21. Odporca uviedol, že býva v trojizbovom byte, v ktorom býval do marca 2018 aj s mamou, mama v mesiaci marec 2018 umrela, odvtedy býva v tomto byte sám. Odporca udáva, že platí všetky úhrady, ktoré súvisia s bývaním sám, nikto mu nevypomáha so žiadnym z týchto nákladov, o platení súdu predložil listinné dôkazy. Odporca potvrdzuje, že za byt spolu s ďalšími úhradami za elektrinu a plyn mesačne uhradza sumu 153,53 eur. Pokiaľ ide o výdavky na telefón, tieto uhradza sestra odporcu, pokiaľ ide o ďalšie bežné výdavky v súvislosti so stravou a ošatením, odporca udáva, že oblečenie, nové si väčšinou nekupuje, iba to čo je najnutnejšie, čiže sú tieto výdavky skôr výnimočné. Pokiaľ ide o výdavky na stravu, určite na bežné výdavky mu postačuje suma okolo 30 eur, je to na mlieko, maslo, chlieb. Čo sa týka stravy, sestra mu vypomáha a nosí mu aj nejakú stravu, preto nemá väčšie výdavky na stravu. Odporca má problémy s cievami, z toho dôvodu, nevládze stáť na nohách, a je to aj dôvod, prečo nechal pôvodné zamestnanie. K lekárom však nechodí, lebo k lekárom chodiť nechce. Mesačne, v súvislosti s liekmi teda výdavky nemá. Na cievy používa masť. Odporca ďalej udáva, že nevlastní iný majetok vyššej hodnoty, pokiaľ ide o nehnuteľnosť, v ktorej býva, vlastníčkou tejto nehnuteľnosti je jeho sestra, on má doživotné právo bývania v predmetnej nehnuteľnosti. Nie je vlastníkom ani osobného motorového vozidla, ani žiadnych iných dopravných prostriedkov. Pokiaľ ide o rodičovský dom, podľa udania odporcu, tento vysokú hodnotu nemá, vyživajú ho súrodenci ako chatu s tým, že je spoluvlastníkom 1/5 podielu tohto rodičovského domu, a to na základe dedičského rozhodnutia.

22. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu spisovej značky 8P/17/2015 vyplýva, že na tunajšom súde sa viedlo konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, pričom rozsudkom sp.zn. 8P/17/2015-13 zo dňa 21.5.2015 súd zaviazal odporcu-otca navrhovateľa prispievať na výživu navrhovateľa mesačne sumou po 50,- eur, a to vždy každého 30. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky navrhovateľa, začínajúc dňom 1.12.2014.

23. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá dočasu, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. V zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

26. Ako vyplýva z § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. V zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

29. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

30. V zmysle § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

31. Podľa § 231 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

32. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

33. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotnoprávnym podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (zvýšiť výživné pre navrhovateľku) je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predošlého rozsudku. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata alebo získanie zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zlepšenie alebo zhoršenie majetkových pomerov a podobne. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napríklad nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb u školopovinných detí, najmä prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov a podobne. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. V ustanovení § 78 ods. 3 Zákona o rodine je zakotvená tzv. valorizačná klauzula, v zmysle ktorej je potrebné zohľadniť aj zmenu výšky životných nákladov vychádzajúc napríklad z cien spotrebného koša, miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Vývoj životných nákladov je pritom objektívna okolnosť, ktorá by aj sama osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Valorizačná klauzula sa môže uplatniť buď samostatne ako objektívny dôvod na zmenu rozhodnutia alebo spolu s inými dôvodmi. Objektívne životné náklady, resp. ich zvýšenie vzhľadom na ekonomickú situáciu, a teda valorizačná zložka, je premietnutá ako u osôb povinných, tak aj oprávneného.

34. V prejednávanej veci súd mal preukázanú takú zmenu pomerov účastníkov, ktorá sa závažnejším spôsobom prejavila v ich pomeroch v porovnaní s ich pomermi v čase poslednej úpravy, a to jednak na strane navrhovateľa, ale aj na strane otca navrhovateľa.

35. Navrhovateľ je študentom posledného ročníka gymnázia. S uvedenou skutočnosťou súvisia nepochybne vyššie náklady, minimálne náklady na cestovné, ošatenie, mimoriadne výdavky v súvislosti so stužkovou slávnosťou ako aj maturitnou skúškou. Zároveň bolo potrebné zohľadniť výdavky v súvislosti so zdravotným stavom navrhovateľa. Uvedené ani nebolo účastníkmi rozporované.

36. Za čas od poslednej úpravy výšky výživného došlo určite aj k objektívnemu zvýšeniu životných nákladov, ktoré sa však premietajú na oboch stranách. Súd sa následne zaoberal adekvátnosťou a primeranosťou požadovanej výšky výživného, prihliadajúc a posudzujúc tak reálne náklady na zabezpečenie potrieb navrhovateľa, ako aj na možnosti a schopnosti otca navrhovateľa. Súd pritom zohľadňoval aj pomery matky navrhovateľa, keďže obaja rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov.

37. Po preskúmaní deklarováných výdavkov oboch strán súd dospel k záveru, že navrhovateľ niektoré výdavky mierne nadhodnotil za účelom dosiahnutia svojho cieľa.

38. Z predložených dôkazov bolo zistené, že odporca ako povinný rodič si svoju vyživovaciu povinnosť plní, a to aj nad rámec súdom uložennej povinnosti platiť výživné. Pri určení výšky výživného súd zohľadnil vek navrhovateľa, jej odôvodnené potreby, zárobkové možnosti a schopnosti odporcu ako povinného rodiča a tiež jeho odôvodnené výdavky. Príjem otca navrhovateľa pozostáva iba z predčasného starobného dôchodku v sume 377,80 eur mesačne. Súd musel zohľadniť aj skutočnosť, že v čase poslednej úpravy výživného odporca žil so svojou matkou, s ktorou sa spolupodieľal na úhrade celkových

životných nákladov. Táto však v marci 2018 zomrela, pričom odporcovi vypomáha podľa jeho slov najmä sestra.

39. S prihliadnutím na príjem odporcu a jeho odôvodnené výdavky bolo možné zvýšiť výživné navrhovateľa zo sumy 50 eur na sumu 100,- eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu na súd. Sám odporca s uvedeným zvýšením súhlasil, pričom zároveň preukázal, že aj doposiaľ uhradil navrhovateľovi sumu výživného minimálne v rozsahu 100,- eur mesačne. V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľa zamietol.

40. Súd pri rozhodovaní nemohol v plnej miere zohľadniť všetky náklady navrhovateľa ako dôvodné a nevyhnutné (napr. náklady na ošatenie v sume 1000,- eur na polrok, a mieru šitý oblek v sume 600,- eur). Za situácie, že povinný rodič poberá iba starobný dôchodok, uvedené náklady presahujú odôvodnené potreby oprávneného a javia sa ako nadštandardné. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, čo však neznamená, že rodičia sú povinní mu zabezpečiť vyššiu životnú úroveň ako majú sami. Otec navrhovateľa pritom vo výpovedi uviedol, že na vlastné ošatenie ani finančné prostriedky nevykladá, pričom na stravu mu postačuje 30,- eur na základné potraviny, nakoľko stravu mu zabezpečuje aj jeho sestra.

41. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci je dôvod na zvýšenie výživného, pričom súd dospel k záveru, že výživné vo výške 100,- eur mesačne je postačujúce jednak na pokrytie reálnych, resp. primeraných potrieb navrhovateľa, jednak na vykrytie uvedených jednorazových výdavkov, ako aj na pokrytie prípadných ďalších potrieb navrhovateľa, ktoré možno považovať za odôvodnené. Zároveň uvedená suma ešte zohľadňuje skutočné možnosti povinného rodiča.

42. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe by sa výživné zamestnaného rodiča malo pohybovať v rozpätí 20-30% jeho priemerného čistého mesačného príjmu, samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb (napríklad rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 8CoP/47/2017 zo dňa 28. 12. 2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/523/2016 zo dňa 19. 12. 2017).

43. Súd je vzhľadom na uvedené toho názoru, že je dôvodné, aby rodič uhradil dieťaťu výživné v rozsahu 20 až 30% svojho čistého zárobku a v uvedených medziach priznal aj výživné navrhovateľovi. Z príjmu 377,80 eur, súd mohol určiť výšku výživného v rozsahu 95,- eur mesačne na jednu vyživovanú osobu, čo predstavuje zhruba 25% príjmu povinného. Je potrebné zohľadniť samotnú skutočnosť, že sa jedná o veľmi nízky príjem, pričom ide o starobný dôchodok. Sám odporca súhlasil s výškou výživného v sume 100,- eur mesačne.

44. Uvedené sa týka oboch rodičov. V danom prípade súd vychádzal z 25% príjmu oboch rodičov, čo u otca navrhovateľa predstavuje sumu okolo 95,- eur (25% z 377,80 eur) a u matky navrhovateľa sumu okolo 130,- eur (25% zo sumy 518,10 eur, ktorá suma vyplýva z predloženého potvrdenia o výplate dôchodku), pričom spolu by sa jednalo o výživné pre navrhovateľa vo výške 225,- eur, ktoré by malo byť spôsobilé pokryť všetky odôvodnené výdavky navrhovateľa zodpovedajúce jeho veku a možnostiam povinných rodičov. Súd preto určil navrhovateľovi vo vzťahu k otcovi určil za primerané výživné v sume 100,- eur, čo zohľadňuje aj povinnosť plniť vyživovaciu povinnosť zo strany matky navrhovateľa, pri súčasnom pokrytí odôvodnených potrieb navrhovateľa.

45. Otec deklaroval pravidelné výdavky v sume 153,53 eur (mesačné platby za bývanie) a zároveň uviedol sumu okolo 30,- eur, ktorú nevyhnutne vynaloží na stravu.

46. Súd je toho názoru, že z uvedenej sumy je v možnostiach a schopnostiach otca uhradiť navrhovateľa sumu 100,- eur mesačne, pričom mu na ďalšie živobytie ostane suma okolo 94 eur.

47. Zvýšené výživné v sume 100,- eur mesačne súd priznal navrhovateľovi odo dňa podania návrhu, t.j. od 10.10.2018. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol.

48. Účastníci konania na pojednávaní dňa 11.3.2019 zhodne uviedli, že zo strany otca navrhovateľa došlo bezprostredne počas pojednávania k úhrade dlžného výživného za obdobie február až marec 2019 v sume 200,- eur.

49. Vzhľadom na dobrovoľné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany otca v sume zvýšeného výživného (100,- eur mesačne), čo mal súd za preukázané z predložených pokladničných dokladov a čo zároveň obaja účastníci konania potvrdili, súd nerozhodoval o dlžnom výživnom za obdobie od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku.

50. S poukazom na Článok 7 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) v záujme hospodárnosti konania a ochrany práv a právom chránených záujmov účastníkov konania môže súd upustiť od vykonania určitých úkonov alebo prispôbiť ich realizáciu tak, aby dosiahol spravodlivé rozhodnutie vo veci. V danom prípade súd nepožadoval od účastníkov preukazovanie všetkých deklarovaných výdavkov, ktoré považoval za relevantné a zohľadňoval ich pri určení výšky výživného, nakoľko tieto neboli navzájom rozporované ani spochybňované. Výdavky, ktorých vynaloženie súd nepovažoval za nevyhnutné, nebolo potrebné ani preukazovať.

51. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Obaja účastníci sa zároveň práva na náhradu trov konania zriekli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.